

॥ ५८ ॥ चतुर्विधानविषयल्यरोगकृत्याहरात् ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ अस्थानेकोपेप्रपरस्यनिर्वेदस्तादृशं वाक्यं चेत्तदानमानादिनापुनस्तस्मीकर्तव्यमित्याह निर्वेदयित्वेति ॥ ६३ ॥ ६४ ॥
॥ ६५ ॥ ६६ ॥ संधानासनं संधिकृत्वावस्थितिः यात्रासंधानं यानं ॥ ६७ ॥ विगृह्यैवैकृत्वावस्थानं विग्रहः यात्रासंधानं विग्रहः आसनं शत्रोर्भयप्रदर्शनार्थं यानं प्रदर्थस्वस्थानेऽवस्थानं द्वैधीभावः उभयत्र सं

आयुधानां च सर्वेषां शक्त्यष्टिप्रासवर्मणां ॥ संचयानेवमादीनां कारयितनराधिपः ॥ ५८ ॥ औषधानि च सर्वाणि मूलानि च फलानि च ॥ चतुर्विधांश्च वैद्यान्वै
संगृहीयाद्विशेषतः ॥ ५९ ॥ नटांश्च नर्तकांश्चैव महान्मायाविनस्तथा ॥ शोभयेयुः पुरवरं मोदयेयुश्च सर्वशः ॥ ६० ॥ यतः शंका भवेच्चापि भृत्यतोयापिमंत्रि
तः ॥ पौरैर्भ्यो नृपतेर्वापि स्वाधीनान् कारयिततान् ॥ ६१ ॥ कृते कर्मणि राजेन्द्रपूजयेद्भनसंचयैः ॥ दानेन च यथाहंणसां त्वेन विविधेन च ॥ ६२ ॥ निर्वेदयित्वा तु प
रं हत्वा वा कुरु नंदन ॥ ततोऽनृणो भवेद्वाजायथाशास्त्रे निदर्शितं ॥ ६३ ॥ राज्ञा सत्सैव रक्ष्याणितानि चैव निबोधमे ॥ आत्मा मात्याश्च कोशाश्च दंडो मित्राणि चैव
हि ॥ ६४ ॥ तथा जनपदाश्चैव पुरं च कुरु नंदन ॥ एतत्समात्मकराज्यं परिपाल्यं प्रयत्नतः ॥ ६५ ॥ पाङ्गुण्यं च त्रिवर्गं च त्रिवर्गं परमं तथा ॥ यो वेत्ति पुरुषव्याघ्रसंभुं
केष्टुथिवीमिमां ॥ ६६ ॥ पाङ्गुण्यमिति यत्प्रोक्तं तन्निबोधयुधिष्ठिर ॥ संधानासनमित्येव यात्रासंधानमेव च ॥ ६७ ॥ विगृह्यासनमित्येव यात्रासंधानं संपरिगृह्य च
द्वैधीभावस्तथान्येषां संश्रयोऽथ परस्य च ॥ ६८ ॥ त्रिवर्गश्चापि यः प्रोक्तस्तस्मिन् हे कर्मनाः शृणु ॥ क्षयः स्थानं च दृष्टिश्च त्रिवर्गः परमस्तथा ॥ ६९ ॥ धर्मश्चार्थश्च का
मश्च सेवितव्योऽथ कालतः ॥ धर्मेण च महीपालश्चिरं पालयेत्तमही ॥ ७० ॥ अस्मिन्नर्थे च श्लोकौ द्वौ गीतावंगिरसास्वयं ॥ यादवीपुत्रभद्रं ते तावपि श्रोतुमर्हसि ॥
॥ ७१ ॥ कृत्वा सर्वाणि कार्यानि सम्यक्संपाल्यमेदिनीं ॥ पालयित्वा तथा पौरान्यत्र सुखमेधते ॥ ७२ ॥ किंतस्य तपसाराज्ञः किंच तस्याध्वरैरपि ॥ सुपालितप्र
जोयः स्यात्सर्वधर्मविदेवसः ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिर उवाच दंडनीतिश्च राजा च समस्तौ तावुभावपि ॥ कस्य किं कुर्वतः सिध्येत्तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ ७४ ॥ भीष्म
उवाच महाभाग्यं दंडनीत्याः सिद्धैः शब्दैः सहेतु कैः ॥ शृणु मे शंस तो राजन्यथावदिह भारत ॥ ७५ ॥ दंडनीतिः स्वधर्मेभ्यश्चातुवर्ण्यं नियच्छति ॥ प्रयुक्ता स्वा
मिना सम्यगधर्मेभ्यो नियच्छति ॥ ७६ ॥

धिकरणं परस्य अन्यस्याश्रयो दुर्गदिर्महाराजस्य वा ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ अत्राध्यायं केचित्समापयं
ति दंडेति इदं द्वयं समस्तं व्यस्तं च तत्र केन कस्य किं क्रियत इति प्रश्नत्रयं ॥ ७४ ॥ दंडनीत्याः सकाशात् राज्ञां प्रजानां च यत्प्रमहाभाग्यं तत्तृण ॥ ७५ ॥ तत्र दंडनीत्या राजा स्वर्गादिकं प्रामोति राज्ञां च दंडनीतिः क
तादीन् जनयति तावुभौ च प्रजानां क्षेमं जनयत इत्युत्तरमाह दंडनीतिरित्यादिना स्वधर्मेभ्यः स्वधर्मार्थं अधर्मेभ्य इति पंचमी ॥ ७६ ॥